

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
14/2019	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	25.03.2019

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Tore Henrik Øye		19/345

**FRAMLEGG TIL NY KOMMUNAL STRATEGI FOR SPESIELLE MILJØTILTAK I LANDBRUKET,
2019 - 2022. OFFENTLEG HØYRING.****Vedlegg:**

Framlegg tiltaksstrategi Vaksdal kommune 2018-2022

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen sitt framlegg til ny SMIL-strategi for Vaksdal kommune, 2019-2022, vert sendt på høyring til lokale faglag i landbruket og offentlege forvaltningsmynde i tråd med Forskrift om tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket, § 8.

Høyringa om SMIL-strategien skal kunngjerast i Vaksdalposten og leggjast ut på Vaksdal kommune sine nettsider. Strategien skal vere tilgjengelege i Innbyggjarservice for offentleg ettersyn.

Høyringsfristen vert sett til tre veker.

Etter høyringsrunden skal rådmannen leggje fram ei samanstilling og vurdering av innkomne uttalar, med endeleg framlegg til SMIL-strategi som grunnlag for politisk vedtak i kommunestyret. Alle uttalane skal leggjast ved saka.

Saksopplysningar:**Samandrag/konklusjon (kort om saka)**

SMIL-forskrifta for SMIL-ordninga, § 1, seier at kommunen må utarbeide lokal tiltaksstrategi som overordna grunnlag for prioritering og tildeling av SMIL-tilskot til lokale tiltak. Vaksdal kommune sin strategi gjekk ut i 2018, og framlegget til ny strategi legg opp til mål, prioriteringar og tiltak for ny periode (2019-2022).

Framlegget er utarbeidd med bakgrunn i gjeldande lovverk, regionale retningslinjer og lokale verdiar/utfordringar i jordbruket sitt kulturlandskap. Rådmannen ser på strategien som eitt mål- og resultatretta styringsdokument for kommunal tildeling av tilgjengelege midlar.

Framlegget til SMIL-strategi skal no sendast på høyring før politisk vedtak i kommunestyret.

Bakgrunn for saka

«Spesielle miljøtiltak i jordbruket» (SMIL) er ei økonomisk tilskotsordning over landbruksoppgjeret, der fylkesmannen tildeler årlege midlar til kommunane for lokal bruk etter søknad frå føretak i landbruket.

SMIL-ordninga har i følgje Forskrift om tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket, følgjande føremål;

- fremje natur- og kulturminneverdiane i jordbruket sitt kulturlandskap.
- redusere ureininga frå jordbruket ut over det som kan ventast gjennom vanleg jordbruksdrift.

Føremålsparagrafen (§ 1) seier vidare at prosjekt og tiltak det vert gjeve midlar til, skal prioriterast ut frå lokale målsetjingar og strategiar. Desse skal gå fram av lokal tiltaksstrategi, utarbeidd av kommunen. Tiltaksstrategien skal igjen vere grunnlag for fylkesmannen si fordeling av midlar til kommunen.

I følgje rundskrivet til SMIL-forskrifta (2017-13), er føremålet å få ei best mogeleg målretting av innsatsen og tiltaka på bakgrunn av lokale, miljømessige utfordringar. Tilskotsmidlane skal difor prioriterast på grunnlag av lokalt tilpassa målsettingar og strategiar. Desse bør kome klar fram i tiltaksstrategien. Strategien må i dette høve speglast i kommunen sine overordna retningsliner for prioritering av innkomne SMIL-søknadar. Strategien vil også utgjere grunnlag for prioriteringar som vert gjort i fylkesmannen sitt arbeid med regionalt miljøprogram (RMP), og kommunen skal tilpasse sine val av strategiar og tiltak til dette programmet.

Vaksdal kommune har hatt SMIL-strategi for perioden 2015-2018. Framlegg til strategi for ny periode (2019-2022) er no utarbeidd, som grunnlag for offentleg høyring og politisk vedtak.

Formelt grunnlag

- Forskrift om tilskot til miljøtiltak i jordbruket (FOR-2004-02-04-448).
- Forskrift om endring av forskrift 4. februar 2004 nr. 448 om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Vurdering og konsekvensar

Kjennskapen til situasjonen, utfordringane og behovet lokalt, må vere utgangspunktet for å ivareta og utvikle miljø- og kulturverdiane i jordbrukslandskapet gjennom SMIL-midlane.

I Vaksdal kommune vil det vere naturleg å ta utgangspunkt i følgjande tematikk:

- Det varierte kulturlandskapet, med tilhøyrande miljø- og kulturverdiar.
- *Merksemdu på aktiv skjøtsel og bruk i jordbrukskontekst, og friluftslivtiltak i bustadnære område.*
- Ureiningsproblematikk, spesielt knytt til vatn og vassdrag nær jordbruksverksemder.
- Lokale klima- og miljøtiltak.

I førre periode var tilskot til investering i beitefelt, ureiningstiltak, formidlingstiltak og kulturmiljø prioriterte område. Dette er framleis aktuelle område ut frå interesse, behov og nytteverdi, og tematikken bør vidareførast. Samstundes er det viktig at strategien klarer å fange opp aktivitet og

tiltak som er særskilt aktuelle i høve til dagens problematikk og merksemd, som til dømes biologisk mangfold og klima. Det vil også vere tenleg å stimulere til planleggings- og samarbeidstiltak, som gjev verknad for fleire gardar og større område.

Rådmannen har i sitt framlegg til strategi, prøvd å ta høgde for vurderingane ovanfor, men finn det utfordrande å prioritere nokre typar tiltak framafor andre, så lenge dei ligg innafor SMIL-føremålet. Det avgjerande vil ofte vere kor konkrete og målretta tiltaka er, kva verknadsgrad dei vil gje, og ikkje minst engasjement og drivkrafta hos søker. Desse forholda tek strategien inn som overordna føringer for prioritering av SMIL-midlar.

Målet i komande periode er å auke talet på søknadar og rammetildelinga til kommunen. I dette høve legg strategien opp til å tydeleggjere kva SMIL-midlane kan brukast til, gjennom døme på aktuelle tiltak og mangfaldet i ordninga. Noko som vonleg vil aktualisere relevansen av SMIL-midlane hos søkergruppa, og føre til fleire og meir varierte søknadar innafor prioriterte tiltaksområde, med større løyvingar frå fylkesmannen som resultat.

Fylkesmannen i Hordaland oppmodar kommunen til å samordne den lokale SMIL-strategien med strategien for regionalt miljøprogram i Hordaland (RMP). Dette for å få best mogeleg samfinansiering og effekt av miljøverkemidlane i jordbrukssektoren. Rådmannen ønskjer å stimulere til ei slik kopling, ved å ta inn tiltak frå RMP-programmet i si prioritering. Tildeling av SMIL-midlar til desse tiltaka vil derimot vere avhengig av innhaldet i søknadane som kjem inn, saman med relevansen og nytteverdien lokalt.

Framleggget til SMIL-strategi legg også opp til samordning og kopling med andre tilgrensande verkemidlar som kommunen disponerer, t.d. kommunale temaplanar og lokale fondsmidlar